

OPEN BRIEF BETREFFENDE VERSLAVINGSZORG IN NEDERLAND

Aan:

de Minister van VWS
Mevrouw drs. E.I. Schippers
Postbus 20530
2500 EJ DEN HAAG

de Staatssecretaris van VWS
De heer drs. M. van Rijn
Postbus 20530
2500 EJ DEN HAAG

Plaats : Dalfsen | Amsterdam | Asten
Datum : 8 januari 2015
Betreft : Rapport "Verslavingszorg in beeld"; open brief

De Nederlandse Verslavingszorg staat op een tweekop. Kenmerkend voor een tweekop is dat er een keuze gemaakt moet worden. De wijze waarop die keuze wordt gemaakt is doorgaans zeer bepalend voor het uiteindelijke resultaat. Immers, op een tweekop snel de verkeerde kant kiezen of langzaam en weloverwogen de goede kant kiezen, betekent voor de uiteindelijke bestemming een wereld van verschil. De huidige ontwikkelingen in de zorg doen de vrees ontstaan, dat nu de keuze wordt gemaakt in de verslavingszorg voor het snelle resultaat. En dat is een heilloze weg.

Wij doen een beroep op de verantwoordelijken om daarom in hun afweging primair te kijken naar wat wij allen zijn: mensen. Vanuit dat grondbeginsel dient de keuze op de tweekop te worden gemaakt. Oftewel zoals (arts-onderzoeker) Machteld Huber zegt:

HET VERMOGEN ALS MENS OM JEZELF AAN TE PASSEN EN JE EIGEN REGIE TE VOEREN, IN HET LICHT VAN DE FYSIEKE, EMOTIONELE EN SOCIALE UITDAGINGEN DIE HET LEVEN JE STELT, MAAKT DAT ER EEN 'NIEUWE' TOEKOMST KAN ONTSTAAN VAN WELBEHAGEN EN WELZIJN.

Geachte mevrouw Schippers, geachte heer van Rijn,

In uw beider persoonlijke statements (zie onder) is te lezen dat uw belangstelling vooral gericht is op 'de mens'.

Wij, mensen werkzaam in en om de Verslavingszorg in Nederland (en inmiddels ook in EU-verband) maken ons zorgen over de trage ontwikkeling en het gebrek aan dynamiek van de sinds 2009 - in ieder geval op papier ingezette - transitie naar 'herstel ondersteunende zorg' in deze sector. Geheel in de lijn zoals mevr. Pauline Meurs, voorzitter van de Raad voor de Volksgezondheid op 3 nov. jl. zei:

'DE PARTIJEN MOETEN GEZAMENLIJK VERANTWOORDELIJKHEID NEMEN ALS ZE GOEDE ZORG WILLEN. WEDERKERIGHEID IS HIERBIJ EEN MUST'.

In het Herstelconcept wordt de zorgverlening op zijn kop gezet, is de cliënt in de lead en speelt herstel zich vooral in het gemeentelijk/sociale domein af. In samenspraak met de Cliëntenorganisaties van de Nederlandse Verslavingszorginstellingen en de bestuurders uit de Verslavingszorg is in 2009 het **Handvest van Maastricht** opgesteld, waarin onverkort fundamenteel vanuit cliëntenperspectief gewerkt wordt aan

herstel van verslavingsproblematiek. Later nog bekrachtigd (onder auspiciën van GGZ Nederland) in een sectorbreed visiestuk: "Een visie op verslavingszorg: focus op preventie en herstel".

Wij zijn mensen met een hart voor de Verslavingszorg. Wij ontwerpen, ontwikkelen en steunen allerlei nieuwe initiatieven welke momenteel genomen worden om herstelondersteunend werken in de praktijk te ontwikkelen. Zoals bijvoorbeeld de Skuul op Texel. (zie www.deskuul.nl)

In deze brief willen wij graag bepleiten dat de reeds ingezette beweging van '**herstel ondersteunende zorg**', door alle partijen gezamenlijk wordt opgepakt, opdat het reeds zichtbare verworven resultaat niet verdwijnt door de dominantie van het - finance-driven - karakter van de huidige (zowel de reguliere als niet-reguliere) zorg.

De herstelbeweging (het Zwarte Gat, Herstelgroep Nederland, maar bovenal de gezamenlijke Cliëntenraden uit de Verslavingszorg) heeft een wending tot stand gebracht. In de loop de afgelopen twee decennia hebben ervaringsdeskundigen en andere professionals hiervoor de basis gelegd in de verslavingszorg. De Herstel Groep Nederland heeft pas onlangs het initiatief genomen om een netwerk van regionale Herstelacademies op te zetten. Dit werpt reeds zijn eerste vruchten af in Groningen, Overijssel, Drenthe, Rotterdam Noord en Amsterdam. Hierdoor tekent zich een trend af van een zorgmodel, dat haar fundament vindt in de **herstel ondersteunende aanpak**, verwezenlijkt door prosumenten. Middels innovatieve leerroutes en opleidingen werkt de cliëntenbeweging uit de verslavingszorg hierbij samen met Hogescholen en Universiteiten.

In herstel fungeren begrippen als volwaardig burgerschap, participatie, duurzame ontwikkeling, veerkracht, weerbaarheid en zelfbepaling als kompas. Dit moet u beiden voldoende handvatten bieden om de door ons ingezette trend vitaal te houden. Waarom niet alle ambulante verslavingshulpverlening ontvlechten uit de grote zorginstellingen en de regie overhevelen naar de gemeenten? Lokale overheden kunnen op die manier hun verantwoordelijkheid ook waarmaken voor de verslavingszorg, daar waar het de drie decentralisaties betreft. Dit biedt immers de gelegenheid om gefinancierde zorg te koppelen aan informele zorg, zodat herstelpaden zonder hinderlijke hersteldrempels kunnen worden ingericht.

Tenslotte vragen wij u om uw specifieke aandacht te vestigen op de verdere uitbouw van het concept regionale Herstelacademies. Om zo de verslavingszorg daadwerkelijk te stimuleren om de juiste bestemming te kiezen op de tweesprong.

In de verwachting dat u zich beiden hard maakt om de ingezette lijn vast te houden, tekenen wij, met een hart voor goede zorg, in vol vertrouwen,

Ondertekend door:

prof.dr. Tineke	Abma	hoogleraar Participatie en Diversiteit, plaatsvervangend afdelingshoofd	Metamedica Vumc
dr. Chrisje	Couwenberg	stafmedewerker onderzoek en implementatie	Phrenos
Aize Henk	de Boer Dekkers	medewerker klantenservice lid Cliëntenraad Midden-Overijssel, Lid Regionaal Expert Team GGZ	Achmea Zorg & Gezondheid Dimence, Zorgbelang Overijssel
Patrick	Deliën	oprichter en facilitator- Team zorg en herstelacademie -	wijkcoöperatie Rotterdam-Noord
Margreet	Diks-van Heumen	directeur	Markieza, academie voor herstel en ervaringsdeskundigheid Zuid Nederland
mr. Raimond	Dufour	voorzitter	Stichting Drugsbeleid

	Dick	van	Etten	RN MANP Verpleegkundig Specialist GGz	
	Arnold		Folkerts	producent	BOOZ beeld & media / herstelprojecten/www.booz.nu
	S. J. (Joke)	de	Goede	Raad van Bestuur	De Skuul, verslavingszorg op Texel
	Ronald	van	Gool	verpleegkundig specialist GGZ/MANP, voorzitter VAR	GGzinGeest
	Paul Gert	de	Greijmans Haan	ervaringsdeskundige voorzitter, resp. medeoprichter	Coöperatieve Herstel Groep Nederland; Kennisnetwerk Het Zwarte Gat
	Marjolijn		Hazebroek	voorzitter	LSOVD (Landelijke Stichting Ouders van Drugsgebruikers)
	S.J.		Hofstra	secretaris	stichting GGZ Beraad Overijssel
	Nico		Hopman	secretaris resp. Vice Voorzitter/secretaris	Herstel Groep Nederland en Stichting Ismes
	Edwin Cornelis		Kamp Kapitein	kwartiermaker Change agent/opeider in sociaal domein	Herstelacademie Overijssel i.o. ROC Deltion
	L.E.M. Martien		Kleipol Kooyman	arts voorzitter	Vereniging Vrienden van Drugvrije programma's
	Alfred B.		Lagerweij	secretaris	Stichting Moedige Moeders Nederland
	Dennis		Lahey	directeur	Belangenvereniging Druggebruikers MDHG
drs.	Francis Tom	van de	Lobenstein Meij	op persoonlijke titel relatiebeheerder extern en vrijwilligers	LOC Zeggenschap in zorg
	Jos		Oude Bos	(mede) oprichter en oud voorzitter resp. beleidsmedewerker cliëntenparticipatie	Kennisnetwerk Het Zwarte Gat; Verslavingszorg Noord Nederland
	Jan		Peet	bestuurslid, lid Vip team GGNet resp. adviseur mantelzorg	Familieraad GGNet; WMO-raad Doetinchem
	Koosch		Pels Rijcken,	psychotherapeut/GZ- psycholoog en hoofdbehandelaar	De Skuul, herstelondersteunende verslavingszorg op Texel
dr.	Freek Esther	van den	Polak Reek	arts-psychotherapeut onderzoeker	Bureau EEVAA
	Reinier		Schippers	adviseur resp. (mede) oprichter en secr.	Bureau Reinschip en Kennisnetwerk Het Zwarte Gat
prof.dr.	Guus		Schrijver	gezondheidseconoom en oud-hoogleraar Public Health,	Universiteit van Utrecht
	Jan		Sleegers	trainer/adviseur	Ontwmoeting en Toekomst, Asten
drs.	Marieke		Smeets	trainer/adviseur participatievraagstukken	Marieke Smeets training en advies
dr.	Martin		Stam	lector outreachend werk	Hogeschool van Amsterdam.

drs.	Martinus	Stollenga	adviseur	oud-voorzitter Resultaten Scoren; penningmeester coöperatieve Herstel Groep Nederland
prof.dr.	Wouter	Vanderplasschen	Vakgroep Orthopedagogiek	Universiteit van Gent
	Cor	Verbrugge	wetenschappelijk medewerker, projectleider Implementatie Herstelondersteunende zorg;, oprichter en secretaris	Novadic-Kentron Groep; Will Hawkins Foundation
	Guus	Verhoef	secretaris	LSOVD (Landelijke Stichting Ouders van Drugsgebruikers) LPGGz
	Henny	Vermolen-van Gerwen	vice-voorzitter	
prof.dr.	Jan	Walburg	hoogleraar positieve psychologie	Universiteit Twente
	Ada	van de Weijer	producent	BOOZ beeld & media / herstelprojecten/www.booz.nu
prof.dr.	Guy	Widdershoven	hoogleraar Medische Filosofie en Ethiek , afdelingshoofd Metamedica	Metamedica Vumc
	Patricia	van Wijngaarden	psychiaterist expert feature in Addiction and Developmental Disorders	Dimence, Deventer
	Haije	Windt	psychiater en hoofdbehandelaar	De Skuul, herstelondersteunende verslavingszorg op Texel
	Janke	Witting	directeur	Aanzet ,Stichting voor Cliëntgestuurde Projecten Friesland
prof.dr	Judith	Wolf	Hoogleraar maatschappelijke zorg	Radboud universitair medisch centrum, <i>Impuls onderzoekscentrum maatschappelijke zorg eerstelijngeneeskunde</i>
	Hans	Zuidema	Coördinator GGZ- Voorlichtingspool.	Stichting Focus Zwolle

--- +++ ---

Statement van mevrouw Edith Schippers:

'Uw gezondheid – en die van uw familie – is voor u heel erg belangrijk. Volkomen terecht hecht u dan ook veel belang aan goede gezondheidszorg. We worden steeds ouder, we kunnen medisch gezien steeds meer en we willen daar natuurlijk ook gebruik van maken. Maar de kosten van de zorg lopen hierdoor zo enorm op, dat het onbetaalbaar dreigt te worden. Zorg moet daarom zinnig en zuinig zijn. Ik zal me volledig inzetten voor een betaalbare zorg van goede kwaliteit, die oog heeft voor mensen.'

Statement van de heer Martin van Rijn:

'Kwetsbare mensen die veel zorg nodig hebben, verdienen ook in de toekomst goede, betaalbare zorg dichtbij huis. Daarom wil ik de zorg voor ouderen, chronisch zieken en mensen met een beperking hervormen. Bij deze zware opgave hebben wij elkaar hard nodig. Ik wil samen optrekken met cliënten, mensen die in de zorg werken, gemeenten en verzekeraars.'

C.c:

- *Vaste Kamercommissie VWS,*
- *Fractievoorzitters Tweede Kamer,*
- *Bestuur GGz Nederland | Resultaten Scoren,*
- *Voorzitter Zorgverzekeraars Nederland,*
- *Bestuur LPGGz | Stichting Het Zwarte Gat*

voor meer info en/of contact: info@herstelgroepnederland.nl